aa KS
2123/5

Kopja

S.III/79. D.VII.

Telegram szyfrowy.

Hr. Skrzyński, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Bukareszt, 3/I. 1920.

Nr. 77. Otrzym. 5/I.1920. 15 h 35

Generał Wihol, szef rumuńskiej służby sanitarnej, oświadczył mi, że Rumuni są zniechęceni nieprzybyciem delegatów sanitarnych polskich na zapowiedzianą na 30 grudnia konferencję w sprawie dżumy w Chocimiu. Wskutek jednak nadzwyczaj życzliwego stanowiska Wielkiej Kwatery sprawa repartycji, o której wczoraj telegrafowałem może być pomyślnie załatwiona, o ile z Warszawy wysłany zostanie natychmiast fachowy delegat sanitarny, któryby najpierw udał się do Czerniowiec do 8 Dywizji a następnie do Bukaresztu.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2123/15 dnia 10/I 1920 r.
7 załącz. Wydział.

J.Br.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

Kopja

aa 25

S.III/2206. D.V.

Telegram szyfrowy.

Hr. Okrzyński, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Bukareszt, 27/XII. 1919.

Nr. 73. Otrzym. 28/XII.1919. 17.30.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych zwróciło się do mnie na zasadzie informacji Wielkiej Kwatery z wiadomością, że około tysiąca Ukraińców pragnie powrócić z Rumunji na Ukrainę. Ministerstwo Spraw Zagranicznych prosi o wolny przyjazd dla nich przez Otaki - Chocim lub Niepołokowce. Proszę o instrukcję.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

J.Hr.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

10

Kopja

S. III. Nr. 2088. D. VII.

Telegram Szyfrowy.

Hr. Skrzyński /Morawski / do Ministerstwa Spraw Zagranicznych .

Bukareszt 19/XII. 1919.

Otrzym. 24/XII. 1919.

Nr. 68.

"Independance Roumaine " zamieściła wczoraj następujący pełny tekst ustępu o Polsce z deklaracji Prezydenta Ministrów :.....widoczna jest wspólność interesów między Polską a nami. Wielkiemi były trudności ,które potrafiło pokonać młode Państwo Polskie, dzięki zarówno patryjotyzmowi i bohaterstwu swojej armji ,jako też abnegacji , z jaką przywódcy rozmaitych partji , zostawiając na boku wszelkie rozterki i interesa partyjne , potrafili zjednoczyć się dla ~~zjednoczenia~~ założenia państwa . Możemy tylko podziwiać naród polski z powodu osiągniętych przezeń sukcesów dzięki którym wskrzesił do nowego życia Państwo Polskie . Oby przyszłość tego zaprzyjaźnionego państwa stała się godną kontynuacją jego sławnej przeszłości .

J. R.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

11

Marzeli Kopja

aa KS.

S.III/2060. D.VII.

Telegram szyfrowy.x

Hr. Skrzyński (Morawski), do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Bukareszt, 17/XII. 1919.

Nr. 66. Otrzym. 21/XII. 1919. h.10.

Wraz z Averescką ustąpił także Minister Oświaty Goga. Tego ostatniego zastąpił reprezentant partji chłopskiej Caranistów, Borcea, a drugi caranista, Mihalache, objął ważną tekę Rolnictwa. Interim Spraw Wewnętrznych sprawuje siedmiogrodczyk Vlad. Bontescie przypadł Handel i Przemysł.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

x Uzupełnienie telegramu bez numeru, z dn. 17/XII., otrzymanego dn. 20/XII 1919 r.

J.Br.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

12

8.III. 2044

Kopja

D.VII

Telegram szyfrowy

P.Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Bukareszt, 17/XII 1919

bez numeru

Otrzym. 20/XII 1919

Wraz z Avereską ustąpił także minister oświaty Goga. Tego ostatniego zastąpił reprezentant partji chłopskiej caranistów Borcea, a drugi caranista Mihalache objął ważną tekę rolnictwa. Interim spraw wewnętrznych x

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

x 6 grup nieczytelnych.

M.S.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

Kopja

S.III. 2045 D.VII.

Telegram szyfrowy

Hr. Skrzyński /Morawski/ do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Bukareszt, 18/XII 1919

No 67

Otrzym. 20/XII 1919 h. 11

Wczoraj w parlamencie przedstawił się nowy rząd Vaidy Voevoda. Mówiąc o stosunkach z innemi państwami, wymienił Prezes Rady Ministrów na pierwszem miejscu Polskę, w ciepłych słowach, przyjętych oklaskami. Tekst oficjalny wobec sprzecznych wersji prasowych podam jutro.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

H.S.

14

ac. Ms

Kopja

S.III.1765. D.VI.

Telegram szyfrowy

p.Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Bukareszt 2/XII 1919r.

Z.53. Otrzymano 6/XII 1919 10h.40.

Rumuński Minister Spraw Zagranicznych polecił odtąd wobec mnie sekretarzowi generalnemu, aby energicznie zażądał od władz wojskowych zniesienia wszystkich zarządzeń sanitarnych na granicy, jako niezgodnych po oficjalnym oświadczeniu rządu polskiego, z umowami międzynarodowemi.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Z.S.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

15

Aa Ko

Warszawa, d. 22)X 1919 191

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu

Gabinet a

567)GM

Bardzo pilne

odpis

Telegram szyfrowy.

Hr.Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Bukareszt,17)X 1919

Nr.34 Otrz.22)X 1919 10 h 30'

? Rumunji

Umowy Rosji z Denikinem niema.Na wiadome propozycje Bratianu,mój raport 9 a,odpowiedział Denikin,że chętnie uzgodni wspólny punkt widzenia w walce z bolszewizmem, politycznych rozmów prowadzić nie może.Misja wojskowa rumuńska w drodze do Denikina.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

Do

Adjutantury Przybocznej

Naczelnika Państwa

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

16

1) Ukraina

2) podział chłopów

3) Nasza praca do Tatrzańów.

Prośba o opieszałości Mahnetu i Henryk.

Tu Stachów	Haller 11		
Pomoc 9	Romer. Kulowski Kabonica	Zbigniew Iwanowski Maciewicz	Sługy. Koć.

Obóz w Bojcowicach. Napierała

Romanen u Ukr. tyrem

Artylerzyści do Lwowa Lubrai.

Rozwyżki — Romer

Zarząd Na Ulężaków etc z Hallem — wszystkie przez cen. rozp. Potem w rakaty.

Czeski rabunek na granicy.

Lekarz V. gren. Sandor Magyar

Kopja

2124/I5

S.III. 45 D.V.

Telegram szyfrowy

P. Jodko do Ministerjum Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Bez numeru Konstantynopol, 2/I 1920

Otrzym. 4/I 1920 h.12

Poseł rosyjski powiedział mi wczoraj, że położenie Denikina rozpaczliwe. Za kilka dni przyjedzie do Konstantynopola wysoka osoba rosyjska, zakończył tem ,że może będzie będzie można tu w Konstantynopolu dokonać porozumienia Rosji z Polską. Na moje pytanie czy mam zawiadomić rząd Polski, prosił poczekać dni kilka. Dalsze szczegóły przyszlę.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2124/15 dnia 10/I 1920 r.
1 załącz. Wydział.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

aa. KS

Rosp

Kopja

S. III. Nr. 73. D. V.

Telegram Szyfrowy.

Pan Jadko do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Konstantynopol 3/I. 1920.

Otrzym. 5/I 1920. IIR.

Bez numeru.

Reprezentant Rumunji powiedział mi pod sekretem, że Rumunja odmówiła Denikinowi posłanie kilku dywizji na pomoc.

J. W.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

19

Rosja

aa ks
2125/5

Kopja

8.III. 64 D.V.

Telegram szyfrowy

P. Morawski do Minsiterstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

No 76

Bukareszt, 2/I 1920

Otrzym. 4/I 1920 h.16

Główna kwatera zakomunikowała telegram z wiadomościami od Konsula Śrokowskiego z Odessy. W Odessie popłoch, cudzoziemcy i Konsulaty opuszczają miasto. Polski Konsulat wraz z licznymi uchodźcami skierowywują się przez Owidjopol pieszo do granicy rumuńskiej. Prosimy spowodować natychmiastowe wysłanie delegata ze środkami i pociągu repatrjacyjnego. Czynimy ....x ..... sna u władz rumuńskich.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

x 2 grupy wypadły.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2125/5 dnia 10/I 1920 r.
2 załącz. Wydział.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

20

Rum

Kopja

aa ks

S.III.23 D.VII.

Telegram szyfrowy

P. Morawski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

No 71

Bukareszt, 1/I 1920

Otrzym. 3/I 1920 h.11

Powtórzenie telegramu 71 z 23/XII 1919.

Pełniący funkcje dyrektora kolei rumuńskich Christodulesco oświadczył mi w tej chwili, że minister robót publicznych Popowici sankcjonował konwencję kolejową. Pozostają formalności w Ministerjum Spraw Zagranicznych.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

21

Bułg

G. III. Nr.13[illegible]. Kopja D.VII[illegible].

Telegram szyfrowy.

Pan Morawski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Bukareszt 30/XII. 1919.

Otrzymano. 2/I 1920 o 13 h.

Nr. 74.

Jak dziś X.... donoszą, dwa dni temu wybuchły w Bułgarji poważne rozruchy o charakterze socjalnym. Tutejsza Legacja Francuska, której szef Saint Aulaire, bawi w Sofji, wyraża nadzieję, że wojskom francuskim w liczbie 6000 uda się je stłumić.

X, dwa walory nieczytelne.

J. M.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

22

2129 T.

S.III. 22 Kopja D.VI.

Telegram szyfrowy

P. Piltz do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

No 76

Belgrad, 30/XII 1919

Otrzym. 3/I 1920 h. 11

Tutejsza opozycja parlamentarna zrobiła propozycję gabinetowi porozumienia się w celu stworzenia gabinetu koalicyjnego. Opozycja zrzeka się czasowo rewindykowania swego programu, pragnie tylko aby obecna Skupszczina uchwaliła ordynację wyborczą i wybory po 2 miesiącach. Dawidowicz za porozumieniem, Pribiaczewicz, najsilniejsza osoba w gabinecie ministrów przeciw. Układy trwają. Powstańcy Czarnogórcy, partyzanci zdetronizowanego króla wspomagani przez albańczyków i prowadzeni przez włoskich oficerów, wkroczyli na terytorjum serbskie; posłano wojska.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2129/T.5 dnia 10/I 1920 r.
2 załącz. Wydział.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

Rov

Kopja

S. III.2134 D.V.

Telegram szyfrowy

P. Piltz do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

No 69

Belgrad, 23/XII 1919 h; 9'30
Otrzym.
Warszawa, dnia 24/XII 1919 h. 10'30

Ze źródła bezwzględnie pewnego otrzymuję informacje z zastrzeżeniem zupełnej dyskrecji, że Sawinkow bawiąc ostatnio w Londynie u swego przyjaciela Winstona Churchilla, u którego zamieszkał, otrzymał odeń zapewnienie, że pomimo deklaracji Lloyd George'a w izbie Gmin, że Anglja dalej Denikina subwencjonować nie będzie, Churchill zapewnił subwencję Denikinowi do końca marca z sum pozostałych kredytów wojennych nie podlegających kontroli parlamentu.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

H.S.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

24

Rum.

Kopja

S.III/2136. D.VI.
D.VII.

Telegram szyfrowy.

P. Piltz, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Belgrad, 23/XII. 1919.

Nr. 64. Otrzym. 24/XII. 1919. 10 h.

Dowiaduję się od Ministerstwa Spraw Zagranicznych serbskiego i posła rumuńskiego : Nowy gabinet rumuński, będąc za ugodą z Jugosławią, zawarł nowy uzupełniający układ. Rumunja oddała bez zastrzeżeń wszystkie zatrzymane lokomotywy, wagony i kontrukcję mostu kolejowego na Sawie, wzamian rząd serbski zwrócił część zabranych szaland rumuńskich z Dunaju, uwolnił z więzień kilkuset zakładników, wziętych z Banatu rumuńskiego, otwarł w Bitolu 2 zamknięte kościoły, mianował chargé d'Affaires do Bukaresztu.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

25

Kopja

2130/5

S.III/2112. D.V.

Radio-telegram szyfrowy.

P. Dzieduszycki, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Kopenhaga, 22/XII. 1919.

Otrzym. 23/XII. 1919. 13.

claris.

Pat Nitzau Bureau donosi układy anglo-rosyjskie wymiany jeńców sobotę nawiązano nanowo na podstawie świeżych instrukcji stop Wyjazd delegatów odroczony.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2130/5 dnia 10/I 1920 r.
1 załącz. Wydział.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

J.Dr.

26

Kopja

S. III. Nr. 2113. D. V.

Telegram Szyfrowy.

Hr. Dzieduszycki do Ministerstwa Spraw Zagranicznych .

Kopenhaga . D. 21/XII. 1919.
Otrzym. D. 23/XII. 1919.

Nr. 6.

Rząd Londyński niezadowolony z negatywnego wyniku konferencji udzielił O' Gradyemu obszerne pełnomocnictwo na ustąpienie w sprawie : po pierwsze, zniesienia blokady , po drugie , wydania jeńców i internowanych w Archangielsku , po trzecie , dostarczenia żywności dla Piotrogrodu po czwarte , zapewnienia sowietom reprezentacji na konferencji w sprawie wymiany jeńców w Berlinie . Pertraktacje wznowiono . Sprawa zawarcia pokoju nieobjęta nowym programem. Sciśle poufne.

J.W.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

27

Rozj

Kopja

2132/5

S.III/66. D.V.

Telegram szyfrowy.

P. Michałowski (p.Morawski), do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Stockholm, 3/I.1920.

Nr. 1. Otrzym. 4/I. 1920. 17 h.

Wczoraj wieczorem wyjechali do Kopenhagi generalny konsul Hejlborn i Major Wännström pertraktować z Litwinowem. Podsekretarz Stanu Ministerstwa Spraw Zagranicznych Boström potwierdził mi tę wiadomość, dodając że nie mają oni pełnomocnictwa do zawarcia żadnego układu bez akceptowania go przez Ministerstwo i że chodzi o pozwolenie przesłać zakładnikom Szwedom w Rosji żywności i wyjednać im te wszystkie ulgi, które będą przyznane innym zakładnikom.

—:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:—

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2132/5 dnia 10/I 1920 r.
1 załącz. Wydział.

J.Br.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

28

ac ks

Kopja

S.III.1789 E.IV

Telegram szyfrowy

P.Michałowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Stokholm,3/XII 1919

No 69

Otrzym.5/XII 1919 h.11

W przeciwieństwie do informacji otrzymanych niedawno zarówno od Brantinga jak iww Ministerstwie Spraw Zagranicznych teleg.No 63 z dnia 25 listopada dowiaduję się,że w związku z zamierzonemi jakoby zmianami osób na niektórych stanowiskach dyplomatycznych,brana jest w rachubę możliwość odwołania Danielssona i zastąpienia go starszym rangą urzędnikiem.Decyzja jeszcze nie zapadła,ale jak słyszałem wczoraj,wielce jest prawdopodobnem,że Danielsson będzie przeniesiony,na jego zaś miejsce wyznaczą rząd szwedzki dyplomatę, który już dłuższy czas pełnił obowiązki ministra pełnomocnego zagranicą. Mówiąc mi o tem,sekretarz jeneralny dodał,że w Ministerstwie uważają placówkę warszawską jaką jedną z ważniejszych,której kierownictwo spoczywać winno w rękach człowieka z dużym doświadczeniem.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

29

H. K.

2133 Ts

Kopja

S. III. N. 2154. D.I.

Telegram Szyfrowy.

Pan Modzelewski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Berno 23/XII. 1919.
Otrzym. 25/XII. 1919.

Nr. 36.

Wassilko jest od kilku dni w Berlinie, dokąd pojechał po pieniądze, które Rzesza winna Ukrainie z czasów Skoropadzkiego. Wróci do Szwajcarji.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2133 Ts dnia 10/I 1920 r.
załącz. Wydział.

J.A.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

30

aa 45

2134/Ts

Kopja

8.III/1792 D.II

Telegram szyfrowy.

Ks. Lubomirski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr.19. Waszyngton,5/XII.19.

Otrz.7/XII.19.14.g.

Treasure robi trudności zasadnicze z powodu zamiany bonów, prawdopodobnie obali kontrakt, prosimy instrukcję. Ewentualnej propozycji O' Laughlina proszę bez porozumienia z poselstwem nie akceptować, najlepiej dać nam nieograniczone pełnomocnictwo, gdyż mamy nadzieję korzystać ze sytuacji pewnego zaangażowania dostojników i uzyskać kredyty z funduszów narodowych.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2134/Ts dnia 10/I 1920 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

Z.C.

31

aa KW
2135/T5

Kopja

S.III.1771. S.I.

Telegram szyfrowy

p.Tomaszewski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

N.905. Madryd 5/XII 1919.

Otrzymano 6/XII 1919 15 h.

Rząd hiszpański udziela agrement p.W. Skrzyńskiemu.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2135/T5 dnia 10/I 1920 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

Z.G.

32

2157/T5

Kopja

S. III.Nr. 1992. D. I.

Telegram Szyfrowy.

Pan Kowalski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Rzym 16/XII. 1919.

Otrzym 17./XII. 1919.

Nr. 24.

Po naradzie z naszymi kardynałami przekonuję się, że ..... Bertram zgodziłby się przyznać administratorów apostolskich i proponuje teraz Rattiego jako komisarza dla spraw kościelnych na tereny plebiscytowe, rezerwując przyszłe żądania w razie potrzeby .
Kubiś proponowany przez Bertrama proboszcz Zatęża , Skowronek Bogucic.
/ depesza z powodu zagmatwania spóźniona /

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2157/T5 dnia 10/I 1920 r.
załącz. Wydział

J. N.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

33

Kopja

2138 T5

S.III. 47 D.I.

Telegram szyfrowy

P. Skirmunt do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

No 2

Rzym, 3/I 1920

Otrzym. 4/I 1920 h.12

Proszę zawiadomić komisarza J.U.R. Pawlikowskiego. Transporty Rusinów rozpoczną się w początku stycznia pociągami włoskimi do granicy polskiej Stacji Piotrowice, prawdopodobnie co osiem dni. Eskorta do Piotrowic i zaprowiantowania jeńców na pięć dni zapewnione.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 2138/T5 dnia 19/I 1920 r.
załącz. Wydział.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York